

Lenka BAUEROVÁ, *Českobudějovická Beseda v meziválečném období.* Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty v Českých Budějovicích, České Budějovice 2013, 50 stran, z toho 3 strany příloh.

Posudek oponentky:

Posuzovaná bakalářská práce věnuje pozornost spolku Beseda, který v Českých Budějovicích, městě dvou národností, až do první světové války představoval společenské a kulturní centrum Čechů. Z téměř devadesátiletého období jeho trvání (1862-1950) si autorka vybrala meziválečné dvacetiletí. Po vzniku samostatného československého státu se však původní smysl existence spolku se soutěživým, často i konfrontačním potenciálem vytratil. Jeho obnova po válečné cézuře byla aktem určité setrvačnosti – šlo přece o nositele českého vědomí, tedy svého druhu spolutvůrce mladé republiky, nicméně aktuální činnost jevila jistou bezradnost.

Přesto, že zvolené období je ve srovnání se stavem od vzniku spolku do roku 1914 materiálově i problémově podstatně chudší, má smysl se jím zabývat v smyslu případové studie pro budoucí celistvé uchopení dosud nenapsaných dějin českobudějovické Besedy.

Autorka se ve své práci opírala zejména o regionální literaturu (Kovář, Chvojka, Pletzer, Ambrož, Pecha a Encyklopedie Českých Budějovic). Z publikovaných pramenů v hojně míře využívala paměti (zejména Fenzl), z archivních pramenů pak čerpala faktografii z protokolů ze schůzí Besedy a z jejích výročních zpráv. V úvodu (s. 8) sice uvádí, že pracovala s regionálním tiskem, text práce tomu však nenasvědčuje a Budivoj ani Jihočeské listy nejsou uvedeny ani v seznamu pramenů. Přitom si autorka je vědoma, že právě tam lze najít informace o průběhu akcí pořádaných Besedou (s. 8), což byla žádoucí tematická složka i prostor pro interpretaci.

Bakalářská práce má z větší části kompilační charakter. První kapitola Obecné souvislosti probírá dějiny Českých Budějovic od založení města ke vzniku spolku Beseda s přihlédnutím k charakteristice správy, stavebnímu a hospodářskému vývoji, kulturně historickým specifikům města a skladbě obyvatelstva. Poněkud nelogicky byla minimalizována zmínka o „nutnosti zakládat české školy“ (s. 15), jméno J. V. Jirsíka se mihne až v druhé části druhé kapitoly o vývoji spolků a v příloze se objeví jeho hrob. Poměrně obsažné vysvětlování jmen jako Palacký, Rieger, Havlíček v poznámkách zejména druhé kapitoly snad ani nebylo nutné.

Třetí část se názvem Českobudějovická Beseda hlásí k vlastnímu tématu. V prvních dvou z pěti jejích podkapitol se autorka i materiálem pramene stále věnuje širšímu než vytčenému období. Teprve třetí a čtvrtá podkapitola jsou v tomto smyslu soustředěnější, nikoliv však interpretačně odvážnější. Případné otázky většinou oscilují kolem zjištění, že spolek Beseda po první válce „nevyvíjel takřka žádnou“ aktivitu, že „její činnost stagnovala“ (s. 31), „proč Beseda nepořádá žádné akce“ (s. 33), „vlastní činnost hodně pokulhávala vzhledem k předválečnému standardu“ (s. 34) atp. V případě specifikování onoho „standardu“ bylo možno využít komparace a metodologicky oživit převládající metodu přímou. Poslední podkapitola hlavní části věnovaná popisu Spolkové knihovny působí spíš jako dodatek.

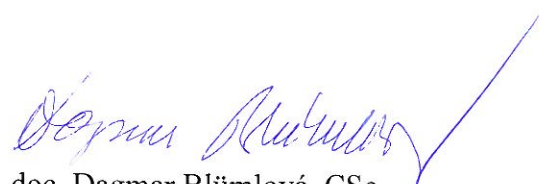
Určitou nejasnost cíle práce vyjadřuje i Závěr, znovu se vracející k rozvoji „spolkového života na našem území do od konce 18. století až do první světové války“ a znovu konstatující, že Beseda po vzniku republiky „ztratila svou podstatu“ (s. 40). Seznam pramenů a literatury odpovídá typu kvalifikační práce (Z minulosti Českých Budějovic V. Ambrože je z roku 1933, nikoliv 1993), zda za internetový zdroj považovat katalog JVK, je otázka.

Práce je napsána jednotným, mírně archaickým slohem („z nitra spolku“ vzešli – s. 40, „moc třímali“ – s. 15, jak je vidno, byt' atp.), přítomné formulace o uzurpování Čechů Němci rovněž vedou o několik desetiletí zpátky. Ku prospěchu nejsou ani žurnalismy (standard, spolek „byl neoddiskutovatelně významný“ – s. 9). Gramatické prohřešky se v textu nevyskytují.

Přes uvedené výhrady práce prokazuje znalost zásad historikovy práce, proto ji uznávám jako práci bakalářskou a hodnotím stupněm

v e l m i d o b ř e.

V Českých Budějovicích 6. srpna 2013

doc. Dagmar Blümlová, CSc.